

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tiettyjen yritysten ja siviiliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta”

(COM(2016) 198 final – 2016/0107 (COD))

(2016/C 487/09)

Esittelijä: **Victor ALISTAR**

Toinen esittelijä: **Petru Sorin DANDEA**

Lausuntopyyntö	Euroopan parlamentti, 28.4.2016 neuvosto, 28.4.2016
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 artiklan 1 kohta
Vastaava erityisjaosto	”talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteен-kuuluvuus”
Hyväksyminen erityisjaostossa	8.9.2016
Hyväksyminen täysistunnossa	21.9.2016
Täysistunnon numero	519
Äänestystulos	204/7/16
(puolesta/vastaan/pidättyi äänestä-mästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK kannattaa komission ehdotusta verojärjestelmien avoimuuden lisäämisestä maakohtaisen raportoinnin avulla ja katsoo, että tämä vahvistaa kansalaisten luottamusta Euroopan unioniin.

1.2 Verotuksen avoimuus on hyödyllinen apukeino, joka auttaa tiedostamaan, mikä on monikansallisten yritysten anti julkisiin verovaroihin niissä maissa, joissa ne harjoittavat toimintansa.

1.3 ETSK toteaa, että muissa säädöksissä EU-tasolla ja jäsenvaltioissa sekä pääomamarkkinoiden tasolla asetettujen verovelvoitteiden noudattamista koskevien yksityiskohtaisten tietojen julkaisemista maakohtaisessa järjestelmässä ovat vaatineet sekä suuri yleisö että elinkeinoelämän edustajat.

1.4 Edellytykset oikeudenmukaiselle taloudelliselle kilpailulle säilyvät, kun kaikkien sisämarkkinatoimijoiden EU:n sisämarkkinoilla tekemään voittoon kohdistuu tasapuolinen verorasitus riippumatta siitä, miten ne ovat organisoituneet maailmanmarkkinoilla.

1.5 Komission ehdottamat vaatimukset ovat erittäin pieniä ja suppeampia kuin OECD:n vaatimukset ilmoitettavista tiedoista, mutta sen sijaan direktiiviehdotuksessa vaaditaan tietojen julkaisemista, jotta pystytään valvomaan, noudattavatko yritykset eettisiä julistuksiaan ja kantavatko ne julkisen vastuunsa suhteessa kuluttajiin, kumppanitahoihin ja Euroopan unionin veronmaksajiin. ETSK katsookin, että toimitettavien tietojen tulisi olla EU:n ja useimpien jäsenvaltioiden jo hyväksymien BEPS-vaatimusten mukaiset, sillä tarkasteltavassa säädöksessä viitataan avoimuusperiaatteeseen eikä ole tarkoituksenmukaista, että siinä lasketaan vaatimustasoa tähän mennessä tehtyjen kansainvälisten sitoumusten tasosta.

1.6 ETSK on sitä mieltä, että verojen kiertämisen estämistä koskevaan pakettiin sisältyvillä komission säännöksillä tulee varmistaa, että verovelvoitteensa rehellisesti täyttävät suuryritykset tai monikansalliset yritykset eivät joudu epäedulliseen asemaan muiden monikansallisten yritysten aggressiivisen verosuunnittelun vuoksi.

1.7 ETSK suositaa tietojen julkaisemista yhdellä sellaisella Euroopan unionin virallisella kielellä, joka on kansainvälisessä käytössä, jotta suuri yleisö saa tavoitteen mukaisesti tosiasiallisen mahdollisuuden tutustua tietoihin sisämarkkinoiden laajuisesti.

1.8 Tietojen julkaisemisesta ja hallinnoinnista Euroopan unionin tasolle aiheutuvan hallinnollisen rasituksen keventämiseksi ETSK katsoo, että jäsenvaltiot olisi velvoitettava pitämään julkista rekisteriä maakohtaisista kertomuksista Euroopan laajuisen yhtenäistetyn järjestelmän puitteissa.

1.9 Tietojen julkaisemisen tulee jäsenvaltioiden ja komission avoimen hallinnon kumppanuusohjelman puitteissa tekemien sitoumusten mukaisesti tapahtua avoimeen järjestelmään pohjautuvassa portaalissa, jossa kansalaisyhteiskunnan ja yritysten on helpompi tutustua tietoihin ja käyttää niitä.

1.10 ETSK katsoo, että perusongelmien ratkaisemiseksi komission tulee ehdottaa kunnianhimoisempia toimenpiteitä, joilla jatketaan käynnissä olevaa verotuksen yhdenmukaistamista ja joissa huolehditaan siitä, että jäsenvaltioiden investointiohjelmiin, sosiaaliseen suojeluun ja talouskasvuun tarvittavat varat kerätään tehokkaasti, oikeasuhtaisesti ja syrjimättömästi välttämällä veropohjan rapautumista, väärinkäytösriskejä ja liiallista verotusta eräillä oikeudenkäyttöalueilla.

1.11 ETSK katsoo, että 750 miljoonan euron raja on liian korkea, ja vaatii, että sitä joko lasketaan tai sovitaan aikataulusta kynnysarvon laskemiseksi asteittain.

1.12 On tärkeää asettaa selkeämmät perusteet verotusalan hyvän hallintotavan määrittämiseksi ja niiden verotuksellisten lainkäyttöalueiden identifioimiseksi, jotka eivät noudata sitä.

2. Euroopan komission ehdotus

2.1 Euroopan komissio esitti maaliskuussa 2016 tiedonannon⁽¹⁾, johon sisältyy ehdotus direktiiviksi tilinpäätösdi-
rektiivin muuttamisesta⁽²⁾. Direktiiviluonnoksen todetaan kuuluvan komission maaliskuussa 2016 esittämään verojen
kiertämisen estämistä koskevaan pakettiin ja toimintaohjelman⁽³⁾ osioon, joka koskee avoimempaa, oikeudenmukaisempaa
ja tehokkaampaa yhtiöverojärjestelmää.

2.2 Veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjuminen on yksi Euroopan komission keskeisistä tavoitteista.
Komissio pyrkii esittämällä ehdotuksella varmistamaan, että noudatetaan periaatetta, jonka mukaan yritysten on
maksettava verot siihen maahan, josta voitot ovat peräisin.

2.3 Ehdotetussa direktiivissä edellytetään, että monikansalliset yritykset, joiden liikevaihto on yli 750 miljoonaa euroa,
esittävät julkisesti maakohtaisen kertomuksen maksamistaan tuloveroista ja muista merkityksellisistä veroihin liittyvistä
tiedoista.

2.4 Direktiiviehdotuksessa ei aseteta uusia tuloverovelvoitteita pienille yrityksille tai mikroyrityksille.

2.5 Direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta annettu direktiiviehdotus käsittää toimenpiteitä, joilla pannaan jäsenvalti-
oissa yhdenmukaisesti täytäntöön OECD:n BEPS-toimintasuunnitelman (*base erosion and profit shifting* – toimintasuunni-
telma veropohjan rapautumisen ja voitonsiirtojen torjumiseksi) toimenpide 13⁽⁴⁾. Säännösten tarkoituksena on parantaa
jäsenvaltioiden veroviranomaisten välistä automaattista tietojenvaihtomekanismia ja sisällyttää vaihdettaviin tietoihin
monikansallisten yritysten tilinpäätöstiedot.

2.6 Komission ehdotus on vastaus Euroopan parlamentin pyyntöihin ottaa käyttöön Euroopan unionin tasolla yritysten
tuloveroa koskeva maakohtainen raportointi.

⁽¹⁾ COM(2016) 198 final.

⁽²⁾ Direktiivi 2013/34/EU.

⁽³⁾ [http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/company_tax/anti_tax_avoidance/timeline_](http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/company_tax/anti_tax_avoidance/timeline_without_logo.png)
without_logo.png

⁽⁴⁾ [http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report-](http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report-9789264241480-en.htm)
9789264241480-en.htm

2.7 Komission yksiköt järjestivät kesäkuun ja joulukuun 2015 välisenä aikana laajan kuulemismenettelyn maakohtaista raportointia koskevaan järjestelmään liittyvistä ehdotuksista. Menettelyn aikana kerättiin 400 kannanottoa yrityksiltä, ammatillisilta toimialajärjestöiltä, kansalaisjärjestöiltä, kansalaisilta ja pohdintaryhmiltä. Enemmistö kuulemiseen osallistuneista yksityishenkilöistä toivoi, että EU johtaisi keskustelua ja menisi tarvittaessa maakohtaista raportointia koskevia nykyisiä kansainvälisiä aloitteita pidemmälle. Valtaosa vastanneista yrityksistä toivoi maakohtaista raportointia koskevaa järjestelmää, joka olisi yhdenmukainen OECD:n BEPS-vaatimusten kanssa.

2.8 Ehdotuksen pohjana on vaikutustenarviointi, joka sai myönteisen vastaanoton sääntelyntarkastelulautakunnasta ja jota paranneltiin monin tavoin lautakunnan lausunnon jälkeen.

2.9 Komissio arvioi, että noin 6 000 yrityksen on laadittava maakohtainen kertomus sen vuoksi, että ne harjoittavat toimintaa Euroopan unionissa. Näistä noin 2 000 yrityksellä on päätoimipaikka EU:ssa. Se on vain murto-osa yhteensä 7,5 miljoonasta eurooppalaisesta yrityksestä.

3. Yleisiä ja erityisiä huomioita

3.1 Ehdotetussa direktiivissä vaaditaan OECD:n BEPS-toimintasuunnitelmassa⁽⁵⁾ asetettujen sääntöjen yhdenmukaista täytäntöönpanoa kaikissa jäsenvaltioissa. BEPS-toimintasuunnitelman tarkoituksena on torjua aggressiivista verosuunnittelua maailmanlaajuisesti. Kuten ETSK on jo aiemmissa lausunnoissaan⁽⁶⁾ ilmaissut, se kannattaa komission aloitetta ja ponnisteluja joidenkin monikansallisten yritysten harjoittaman aggressiivisen verosuunnittelun torjumiseksi, sillä ilmiö rapauttaa jäsenvaltioiden veropohjaa vuosittain arviolta useiden kymmenien miljardien eurojen verran.

3.2 Komission ehdottamat veronkierron vastaiset toimenpiteet auttavat lisäämään verokäytänteiden avoimuutta ja luovat perusteltua painetta varmistaa tasapuoliset kilpailun ja taloudellisen toiminnan edellytykset yrityksille, joilla on varaa harjoittaa verosuunnittelua, ja yrityksille, jotka toimivat vain sisämarkkinoilla. Tarkasteltavassa direktiivissä ei muuteta verotuksen periaatteita mutta lisätään avoimuutta niiden soveltamisen suhteen. Tällä vastataan Euroopan suuren yleisön vaatimuksiin Luxemburgin tietovuotoihin (Luxleaks) ja Panama-asiakirjoihin liittyvien skandaalien jälkeen.

3.3 Direktiiviehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle jää 85–90 prosenttia monikansallisista yrityksistä, sillä maakohtainen raportointi on pakollista vasta 750 miljoonan euron kynnysarvon jälkeen. ETSK:n mielestä raja on liian korkealla ja se on syrjivä. Se heikentää direktiivin tehoa, sillä suurin osa monikansallisista yrityksistä jää sen soveltamisalan ulkopuolelle.

3.4 ETSK katsoo, että 750 miljoonan euron rajaa tulee alentaa asteittain ja että tätä varten tulee määrittää aikataulu vaikutuksista tehdyn väliarvioinnin jälkeen.

3.5 Komissio ehdottaa, että maakohtainen raportointi kattaa tiedot, jotka on esitetty ehdotetun direktiivin 48 c artiklassa. ETSK katsoo, että tietoihin tulee lisätä myös yrityksen ilmoitus 48 g artiklassa tarkoitettuun luetteloon kuuluvilla verotuksellisilla lainkäyttöalueilla mahdollisesti harjoitetusta toiminnasta. Jotta direktiivillä päästäisiin haluttuihin tuloksiin, olisi edellä mainitussa artiklassa tarkoitettujen ilmoitettavien tietojen luetteloon lisättävä myös tiedot yrityksen varallisuudesta ja myynnistä sekä luettelo kaikista sen tytäryhtiöistä ja sivuliikkeistä, kuten OECD:n BEPS-säännöissä edellytetään.

3.6 Komissio ehdottaa, että maakohtaisen kertomuksen tulee olla yksityiskohtainen ja että siinä tulee esittää tilinpäätöstiedot erikseen kustakin sellaisesta jäsenvaltiosta, jossa emoyhtiöllä on sivuliikkeitä tai tytäryhtiöitä. Euroopan unionin ulkopuolisia lainkäyttöalueita koskevat tiedot esitetään direktiiviehdotuksen mukaan yhdistettyinä. ETSK katsoo, että kun tiedot esitetään yhdistettynä, mahdolliset aggressiiviset verosuunnittelutoimenpiteet saattavat jäädä piiloon, mikä heikentää direktiivin tehoa. ETSK kehottaa komissiota varmistamaan, että maakohtainen kertomus julkaistaan yksityiskohtaisena kultakin sellaiselta verotukselliselta lainkäyttöalueelta, jossa emoyhtiöllä on sivuliikkeitä tai tytäryhtiöitä.

3.7 Ehdotetun direktiivin 48 g artikla koskee luettelon laatimista sellaisista verotuksellisista lainkäyttöalueista, jotka eivät tee yhteistyötä tai eivät noudata verotusalan hyvän hallintotavan vaatimuksia. ETSK on jo aiemmin kannattanut ajatusta eurooppalaisesta luettelosta, johon sisällytetään ne lainkäyttöalueet, jotka kieltäytyvät soveltamasta verotusalan hyvän hallintotavan sääntöjä⁽⁷⁾. Tällä hetkellä useimmilla jäsenvaltioilla on omat luettelonsa ja seuraamuksensa, joita sovelletaan kyseisten lainkäyttöalueiden kanssa tapahtuviin liiketoimiin. ETSK katsoo, että EU:n tasolla laadittava luettelo, jossa

⁽⁵⁾ <http://www.oecd.org/ctp/beps-actions.htm>

⁽⁶⁾ Ks. ETSK:n lausunto veropetosten ja veronkierron torjunnasta (EUVL C 198, 10.7.2013, s. 34), ja lausunto veronkierron vastaisesta toimenpidepaketista (EUVL C 264, 20.7.2016, s. 93).

⁽⁷⁾ Ks. ETSK:n lausunto verotuksen avoimuutta koskevasta paketista (EUVL C 332, 8.10.2015, s. 64).

asetettaisiin täsmälliset perusteet sellaisten lainkäyttöalueiden identifioimiseksi, jotka kieltäytyvät noudattamasta sääntöjä, muodostaisi yhdessä kaikkien jäsenvaltioiden yhdenmukaisesti soveltamien seuraamusten kanssa paljon tehokkaamman välineen veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjumiseksi. ETSK kannattaakin komission strategiassa esitettyjä toimenpiteitä.

3.8 Jotta tavoite yritysverotuksen avoimuuden parantamisesta julkisen politiikan keinoin voitaisiin saavuttaa, ETSK kehottaa perustamaan jäsenvaltioiden veroviranomaisten hallinnoiman kansallisen julkisen rekisterin, jotta maakohtaiset kertomukset olisivat saatavilla rajoituksetta. Työn helpottamiseksi ja yritysten hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi ETSK suosittaa, että direktiivissä määritellään jäsenvaltiotasoinen yhteinen vakiomalli, jonka mukaisesti tietoja käsitellään avoimen järjestelmän puitteissa avoimen hallinnon kumppanuusohjelman yhteydessä tehtyjen sitoumusten mukaisesti.

3.9 ETSK arvioi myös, että eettisesti yhtenäisen verotusjärjestelmän luomiseksi sisämarkkinoilla on tärkeää, että veropolitiikka pohjautuu pyrkimykseen yhdenmukaistaa verotuksen periaatteita ja strategioita siten, että pääpaino on periaatteella, jonka mukaan voittoja verotetaan siellä, missä ne syntyvät, myös kun on kyse jäsenvaltioiden välisistä tuotanto- ja kauppasuhteista.

3.10 Ottaen huomioon kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toistuvat vaatimukset monikansallisten yritysten verotuksen avoimuuden lisäämisestä ETSK suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen sisällyttää direktiivin säännöksiin jäsenvaltioille asetettava velvoite saattaa julkisiksi maakohtaisten kertomusten tiedot.

3.11 Direktiiviehdotuksen mukaan maakohtainen raportti julkaistaan sen jäsenvaltion virallisella kielellä, jonka alueella yritys harjoittaa toimintaansa. ETSK katsoo, että tiedot olisi julkaistava lisäksi vähintään yhdellä kansainvälisesti käytetyllä kielellä, jotta suuri yleisö pystyisi tutustumaan raportin sisältämiin verotietoihin.

3.12 Kun otetaan huomioon kriisin kielteiset vaikutukset jäsenvaltioiden veroviranomaisten hallinnollisiin valmiuksiin, ETSK kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osoittamaan tarvittavat henkilöstö- ja taloudelliset resurssit verotusta koskevien uusien sääntöjen soveltamiseen, jotta sääntöjen täytäntöönpano olisi tuloksellista.

Bryssel 21. syyskuuta 2016.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Georges DASSIS*
